

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **M. rod. H.**, nar. X., S., H., proti žalovanému **JUDr. P.R.**, R., V., správca konkurznej podstaty úpadcu P., S., **o určenie pravosti pohľadávky 21 177 Sk**, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo 14. mája 2008 č. k. 12Cbi/50/2006-27, takto

r o z h o d o l :

Napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom žalobu zamietol a účastníkom konania nepriznal náhradu trov konania.

Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že žalobca sa domáha určenia pravosti pohľadávky vo výške 21 177 Sk, ktorú si uplatnil prihláškou v konkurznom konaní vedenom na majetok úpadcu P. pod sp. zn. 3K 36/2005 z dôvodu, že je podielnikom úpadcu podľa § 33e ods. 4 zák. č. 3/2005 Z. z., ktorý bol v zmysle § 33c ods. 1,3 a 4 zák. č. 3/2005 Z. z. povinný vykonať opatrenie smerujúce k vydaniu podielnického listu, ktorý však nevydal. Pohľadávku si prihlásil do 1. triedy bez práva na oddelené uspokojenie.

Po zistení, že žalobca podal žalobu v súlade s ustanovením § 23 zák. č. 328/1991 Zb. (ďalej len ZKV) súd prvého stupňa dospel k záveru, že žalobca má v zmysle ZKV postavenie podielníka na majetku úpadcu a nie veriteľa. Hodnota podielnických listov je majetkovým vkladom a tvorí základné imanie družstva podľa § 223 ods. 1 až 4 Obchodného zákonníka. V tomto prípade nejde o pohľadávku voči úpadcovi, ale o majetkový vklad do P.. Podielnický list je cenný papier, s ktorým sú spojené práva jeho majiteľa upravené zákonom č. 42/1992 Zb. a nevyplýva z neho, že má proti úpadcovi právo na vrátenie hodnoty podielnických listov. Svoj nárok žalobca odôvodňuje, že je podielnikom a má postavenie veriteľa v konkurznom konaní. Podľa § 221 ods. 1 Obchodného zákonníka družstvo je spoločenstvom neuzavretého počtu osôb založeným okrem iného za účelom podnikania. Je právnickou osobou, za porušenie svojich záväzkov zodpovedá celým svojím majetkom. Členovia družstva neručia za jeho záväzky, ale člen nesie riziko, že hodnota vkladu mu nebude vrátená pri zániku družstva. Pokiaľ družstvo utrpí stratu a jeho čisté obchodné imanie sa zníži pod výšku základného imania, nemôže dostať to, čo do družstva vložil. Ak žalobca vložil do družstva majetok v hodnote podielnických listov, sú súčasťou majetku – základného imania družstva podľa § 23 ods. 1 Obchodného zákonníka. Hodnota vkladu nie je dlhom družstva voči členovi a člen družstva z titulu vloženého majetku nie je veriteľom družstva a žalobca, ktorý je členom družstva, čiže úpadcom, nemôže byť aj veriteľom. Podľa § 17 ods. 1 písm. a) zák. č. 42/1992 Zb. v platnom znení podielnik má právo podieľať sa na zisku. Ako člen družstva má povinnosť podieľať sa vloženým majetkom na strate družstva. Žalobca ako podielnik má právo veriteľa podieľať sa na rozdelení základného imania družstva za podmienok predpokladaných zákonom, ale tieto podmienky nenastali.

Podielnický list je cenným papierom podľa § 17a ods. 2 zák. č. 42/1992 Zb., s ktorým sú spojené práva jeho majiteľa, ktoré sú vyjadrené v § 17b ods. 1 písm. a) – d). Z nich nevyplýva, že má v prípade konkurzu na majetok úpadcu, ktorého je členom právo na vrátenie nominálnej hodnoty podielnického listu.

Proti tomuto rozhodnutiu sa odvolal žalobca. V odôvodnení odvolania namietal, že súd prvého stupňa ním uplatnený nárok nesprávne právne posúdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktorý vo veci konal ako súd odvolací, prejednal vec podľa § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a dospel k záveru, že odvolanie je opodstatnené.

Predmetom konania je určenie pravosti pohľadávky zmysle § 23 ods. 2 ZKV. Žalobca si svoj nárok vo výške 21 177 Sk v súlade s prihláškou do konkurzného konania uplatnil na tom skutkovom základe, že úpadca - družstvo mu nevydalo podielnické listy a preto právny dôvod svojho nároku oprel o ustanovenie § 33e ods. 4 zák. č. 3/2005 Z. z. Skutočnosť, že žalobcovi úpadca podielnický list nevydal, potvrdil správca konkurznej podstaty vo vyjadrení k žalobe, ktoré bolo doručené súdu prvého stupňa 15. 3. 2007 (č. l. 10).

Podľa § 33e ods. 4 zák. č. 3/2005 Z.z postavenie veriteľa rovnako ako ostatní podielníci družstva podľa § 17d ods. 3 má aj **oprávnená osoba** v prípade, že na družstvo bol právoplatne vyhlásený konkurz, alebo v konaní o vyrovnanie.

Ustanovenie § 17d ods. 3, ktoré je zaradené pod marginálnu rubriku s názvom usporiadanie majetkových vzťahov po transformácií, podielníkovi v konkurznom konaní priznáva postavenie veriteľa.

V konaní nebolo sporné, že žalobca je členom úpadcu, avšak nie je vlastníkom podielnických listov, ktoré mu ako oprávnenej osobe podľa zákona číslo 42/1992 Zb. o úprave majetkových vzťahov a vyporiadaní majetkových nárokov v družstvách v znení neskorších predpisov nevydal úpadca. Súd prvého stupňa preto nepostupoval správne, keď nárok žalobcu posudzoval ako menovitú hodnotu podielnických listov emitenta P., na majetok ktorého bol vyhlásený konkurz.

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p. zrušil, nakoľko súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav a vec vrátil súdu na ďalšie konanie.

O trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa v novom rozhodnutí o veci (§ 224 ods. 3 O. s. p.).

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 01. júla 2009

JUDr. Beata Miničová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Lucia Blažíčková